

rammen, også i forhold til de nytilkomne kunstnergrupper, henvises til bemærkningerne til § 6.

Med hensyn til ydelser til efterladte har fondets repræsentantskab henvist til de synspunkter, som er fremført i folketingsudvalgets betænkning af 6. maj 1964 og tillægsbetænkning af 17. maj 1964, og fremhæver, at der bør lægges vægt på, om der faktisk har bestået et forsørgelsesforhold eller et gensidigt hjælpe- eller støtteforhold mellem den afdøde kunstner og den eller de efterladte, således at principielt såvel kvindelige som mandlige efterladte kan komme i betragtning. Tilsvarende bør begrebet „efterladte“ opfattes i relation til efterladte efter kunstnere, som har modtaget hædersgave eller anden fast statsydelse på finansloven.

Der har fra kunstnerens side været fremført forslag om, at denne mere „socialt“ betonedede side af fondets virksomhed, som kunstfondet overtog med inddragelsen af det tidligere eksisterende Eckersberg-Thorvaldsenfond under kunstfundsloven, atter udskilles til administration hos de faglige organisationer, der menes ofte at have et bedre kendskab til de enkelte berettigedes økonomiske kår.

Man har imidlertid ikke fundet det hensigtsmæssigt at foreslå loven ændret på dette punkt på et tidspunkt, hvor hele befolkningens almindelige adgang til forbedret alderspension er under kraftig udvikling, så det må forudses, at opretholdelsen af særlige støtteordninger på dette område efterhånden må tages op til overvejelse.

Kunstfondets repræsentantskab har gentagne gange drøftet spørgsmålet, om den nuværende ordning med hensyn til de på finansloven bevilgede såkaldte faste årlige ydelser og hædersgaver til kunstnere er hensigtsmæssig. Dette spørgsmål har også været genstand for en omfattende offentlig debat, og for ydelsernes historiske baggrund og problematikken om dem er der mere udførligt redegjort i den af ministeriet for kulturelle anliggender afgivne betænkning nr. 517. „En kulturpolitisk redegørelse“, pag. 80, 84-85.

Disse ydelser er utvivlsomt et bærende og uundværligt fundament for hele kunstnerstøtten, men for hædersgavernes vedkommende må det formentlig erkendes, at der ligger en væsentlig problematik i, at deres antal og fordeling på de enkelte grupper af kunstnere på forhånd er fastlagt med den deraf følgende tendens til, at det maksimerede antal altid vil være udnyttet. Med de betydelige kvalifikationskrav, der stilles til modtagere af en hædersgave, måtte det fornødne antal portioner formodes at være varierende fra tid til anden.

Imidlertid bør det ikke drages i tvivl, at det nuværende antal hædersgaver er et rimeligt udtryk

for det øjeblikkelige behov. Det samlede antal på 22 må derfor ønskes opretholdt, men på den anden side ikke forhøjet, uanset den foreslåede udvidelse af kredsen af kunstnere, som omfattes af kunstfondets virksomhedsområder. Et middel til at bremse den herskende „udfyldningstendens“ kunne det antagelig være, at man alene ophævede den eksisterende fordeling af hædersgaverne på bestemte grupper af kunstnere, således at ledige portioner var til rådighed for en kvalificeret inden for den samlede kunstnerstand, herunder i givet fald også for en særlig fortjent kunstner uden for de traditionelt som „skabende“ betegnede kunstnere, eksempelvis for en scenisk kunstner, musiker eller sanger. En sådan ændring kunne overvejes gennemført i forbindelse med behandlingen af ministeriets finanslovsforslag.

De øvrige faste finanslovsydelser har en anden karakter og begrundelse end hædersgaverne, men er nok så betydningsfulde for den samlede kunstnerstand som et økonomisk „sikkerhedsnet“. Det forekommer rimeligt at søge deres antal forøget skønsmæssigt med 10 portioner til fordel for den nye kreds af kunstnere, som indgår i forslaget om en udvidelse af kunstfondet.

Også spørgsmålet om indstillingsretten med hensyn til finanslovsydelserne har været drøftet blandt andet i fondets repræsentantskab. Drøftelserne har ikke fundet nogen afklaring, hvorfor det på indværende tidspunkt ikke skønnes rimeligt at ændre den bestående ordning, som ikke har givet anledning til kritik.

Et ønske om skattefrihed for finanslovsydelserne er fremført fra mange sider, men bør formentlig af principielle grunde afvises og i øvrigt i givet fald henvises til behandling i forbindelse med skatte-lovgivningen.

Indkøb af kunst foreslås i princippet udstrakt til karakteristiske arbejder af kunsthåndværk og kunstnerisk formgivning, men det må forventes, at indkøb af kunst som støtteordning for kunsthåndværket og den kunstneriske formgivning kun bliver praktiseret i ret begrænset omfang, idet det må kræves, at erhvervelsen er begrundet i en særlig offentlig interesse (f. eks. indkøb til repræsentative udstillinger). En betydelig større værdi for kunsthåndværkere og formgivere vil der ved siden af stipendieordningerne m. v. ligge i støtteordninger, som består i lån til materialer, etableringsudgifter m. v. og i ydelse af en økonomisk anerkendelse for en kunstnerisk indsats.

De støtteordninger, der tænkes på under andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde fondets formål, er først og fremmest den hidtil prakti-